

[Elgaard.]

Jeg synes, at disse tre Aars Budgetter og Regnskaber er Bevis for, at den højtærede Finansminister ikke er nogen finansiell Troldmand, som med smaa Krav til Skatteyderne kan udrette store Ting i Samfundets fælles Interesse, men at de tværtimod viser, at han ikke har megen Medlidenhed med Befolkningen, naar Talen er om at udskrive Skatter. Han gør det af et godt Hjerte og endogsaa saaledes, at han altsaa kan møde med betydelige Overskud paa de aarlige Statsregnskaber. Dette synes jeg er skattemæssigt ubilligt over for Befolkningen. Det maa være den højtærede Finansministers Pligt i den kommende Tid at vise noget større Skaansomhed. Jeg tror, det vilde have Betydning baade for Nutiden, men ogsaa for Fremtiden; en fortsat Færd fremad paa den igennem de senere Aar betraadte Vej vil ikke være heldig.

At Statens Skatteudskrivning, paa-virket ogsaa af saadanne Forhold, maa fremvise en formidabel Stigning, kan ikke forundre nogen. Jeg vil nævne nogle ganske faa Tal vedrørende ogsaa den Side af vor finansielle Udvikling. I 1928—29 omfattede Statens Skatteudskrivning 357,3 Mill. Kr., men for 1937—38 omfatter den ikke mindre end 550,2 Mill. Kr. Det bør i denne Forbindelse ogsaa nævnes, at Motorafgifterne udviser en tilsvarende eller noget større Stigning, nemlig fra 34,2 Mill. Kr. i 1928—29 til 71,7 Mill. Kr. i 1937—38. De Omraader, hvorfra man særlig har taget de forøgede Statsindtægter, er Indkomstbeskatningen, Formuebeskatningen og Told- og Forbrugsafgifterne. Der er her Tale om Stigninger, der for saavel Indkomst- som Told- og Forbrugsbeskatningens Vedkommende ligger mellem 80 og 100 Mill. Kr. Og hvis man, fordi det ogsaa er Byrder, der skal bæres, fæstner Opmærksomheden paa den skattemæssige Udvikling paa det kommunale Omraade, saa har man her en Stigning fra 1928—29, da Skatteudskrivningen var 371 Mill. Kr., til 1937—38, da den var over 600 Mill. Kr.

Naar man samtidig ved, at for meget store Dele af den danske Befolkning har disse Aar været en sammenhængende Række af Kriseaar, saa synes det mig, at Befolkningen har Krav paa, at man lægger Skatteudskrivningen saa nær op ad de nødvendige

Udgifter, som det overhovedet er muligt. Jeg tror, at dette Spørgsmaal ogsaa indvirker paa andre Omraader. Jeg har den Opfattelse — det er muligt, at adskillige Medlemmer ikke deler den —, at der er en intim Forbindelse mellem Beskatningen af et Samfund, altsaa Skatteudskrivningen, og Spørgsmaalet om Beskæftigelse af Samfundets hele Befolkning.

Jeg har endvidere, trods det her fremførte vedrørende Skatteudskrivningen, Indtryk af, at Regeringen ogsaa for det kommende Finansaar vil følge den gennem disse Aar brugte Vej. Det nye Finanslovsforslag, synes jeg, beviser dette. For selv om Finanslovsforslagets Balance omtrent udviser samme Beløb som den foregaaende Finanslov, er det jo saaledes, at der i Finanslovsforslagets Tal i Virkeligheden er skjult en Stigning paa Budgettet paa omkring 23 Mill. Kr., idet der er bortfaldet ekstraordinære Udgifter til omtrent dette Beløb. Til Trods for at de Forpligtelser, som disse ekstraordinære Skatter var bestemt til at opfylde, er bortfaldet, ønsker Finansministeren nemlig at beholde alle de ekstraordinære Skatter.

Medens jeg er ved Finanserne, kan jeg heller ikke undlade at gøre opmærksom paa, at ogsaa Socialministeriets Budget er et Studium værd. Ikke længere tilbage end i Aaret 1932—33 var Socialministeriets samlede Budget paa 83 Mill. Kr., men paa det nye Finanslovsforslag stilles Rigsdagen over for et Budget paa 177 Mill. Kr., altsaa paa mere end det dobbelte. Jeg nærer ingen Tvivl om, at jo større Socialministeriets Budget maa være, jo større Skavanker er der inden for Samfundet med Hensyn til den Maade, hvorpaa man behandler Landets Erhvervsliv, og de Vilkaar, hvorunder man giver Befolkningen Lejlighed til at øve sin Indsats paa det produktive Omraade.

Og hermed naar jeg til det, jeg vil kalde Erfaringerne, de Erfaringer, som man paa meget vigtige Omraader har gjort gennem de sidste 9 Aar. Naar man vil bedømme Følgerne, saaledes som de har givet sig Udslag i vort Samfund, saavel af Regeringens økonomiske Politik som af dens Beskæftigelsespolitik, synes jeg, der er mere end Anledning nok til, ikke alene for den ene Part, men for alle Parter, der har Meddelagtighed — større eller mindre — i denne